

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 239/20
13.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марине Јакић, председника већа, Ивана Илића и Ловорке Стојнов, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Војин Биљић, адвокат из Београда, ул. Краља Милутина бр. 12, против туженог привредног друштва “Инсајдер Тим” д.о.о. Београд, са седиштем у Београду у ул. Теразије бр. 5/7 и туженог ББ из ..., главног и одговорног уредника Независних дневних новина “Информер”, чији је заједнички пуномоћник Борис Богдановић, адвокат из Београда, ул. Сремска бр. 9, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалбама парничних странака, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 401/15 од 17.3.2020. године, у седници већа одржаној дана 13.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе парничних странака и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 401/15 од 17.3.2020. године, у ставовима првом, другом, трећем, четвртном, петом, шестом и седмом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о парничним трошковима садржано у ставу осмом изреке пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 401/15 од 17.3.2020. године, тако што се тужени “Инсајдер Тим” д.о.о. и тужени ББ **ОБАВЕЗУЈУ** да тужиоцу на име парничних трошкова солидарно исплате износ од 86.000,00 динара, са затезном каматом од дана наступања услова за извршење па до исплате у року од 15 дана од пријема пресуде.

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба тужиоца изјављена против ставова трећег и петог изреке пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 401/15 од 17.3.2020. године, као недозвољена.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 401/15 од 17.3.2020. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе тражено поднеском од 24.4.2017. године. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим

је тражио да суд обавезе тужене да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа солидарно исплате износ од 120.000,00 динара, а због објављивања нетачних, увредљивих, неистинитих и непотпуних информација у тексту под насловом: “АА признао да лаже”, објављеном на насловној страни и на страни 2. и 3. Независних дневних новина “Информер” у издању од ... године, бр. ..., са затезном каматом почев од дана пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па су обавезани тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због повреде права на приватност солидарно исплате износ од 50.000,00 динара са затезном каматом почев од 17.3.2020. године, а због објављивања здравствене дијагнозе тужиоца у тексту под насловом: “...”, објављеном на насловној страни и на страни 2. и 3. Независних дневних новина “Информер” у издању од године, бр. ..., у року од 8 дана од дана пријема отправка пресуде. Ставом четвртим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да суд обавезе тужене да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због повреде права на приватност, због објављивања здравствене дијагнозе, преко досуђеног износа од 50.000,00 динара, а до укупно траженог износа од 100.000,00 динара, солидарно исплате износ од још 50.000,00 динара, са затезном каматом почев од 17.3.2020. године. Ставом петим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па су обавезани тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете услед повреде права на приватност солидарно исплате износ од 40.000,00 динара, са затезном каматом почев од 17.3.2020. године, а због објављивања приватне фотографије тужиоца у тексту под насловом: “...”, објављеном на насловној страни и на страни 2. и 3. Независних дневних новина “Информер” у издању од ... године, бр. ..., у року од 8 дана од дана пријема отправка пресуде. Ставом шестим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да суд обавезе тужене да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због повреде права на приватност, због објављивања приватне фотографије, преко досуђеног износа од 40.000,00 динара, а до укупно траженог износа од 80.000,00 динара, солидарно исплате износ од још 40.000,00 динара, са затезном каматом почев од 17.3.2020. године. Ставом седмим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог ББ, главног и одговорног уредника медија “Независне дневне новине Информер” да о свом трошку објави ову пресуду у штампаном издању наведених дневних новина, без коментара и без одлагања, а најкасније у другом наредном броју новина, од дана правноснажности пресуде. Ставом осмим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против наведене пресуде тужилац и тужени су благовремено изјавили жалбе из свих разлога предвиђених одредбом члана 373 став 1 ЗПП, и то тужилац против ставова другог, трећег, четвртог, петог, шестог, седмог и осмог изреке, а тужени против ставова првог, трећег и петог изреке. Тужилац је опредељено тражио трошкове другостепеног поступка.

Апелациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку објављеног у “Службеном гласнику Републике Србије” бр. 72/11...18/20 (у даљем тексту: ЗПП), другостепени суд је утврдио да је жалба тужених у целисти неоснована, као и жалба тужиоца у односу на став други, четврти, шести и седми изреке, а да је жалба тужиоца недозвољена на став трећи и пети изреке,

док је иста основана на став осми изреке.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а нема ни битне повреде из одредбе члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју парничне странке жалбама неосновано указују. Изрека побијане пресуде је разумљива и у складу је са разлозима у образложењу, стањем у спису и изведеним доказима, док су о битним чињеницама наведени разлози који су јасни и непротивречни, а пресуда нема друге недостатке због којих не би могла да се испита.

Правилно је првостепени суд дозволио преиначење тужбе из поднеска тужиоца од 24.4.2017. године, у смислу члана 199 и члана 200 ЗПП. Захтеви за накнаду штете због повреде права на приватност услед објављивања здравствене дијагнозе и приватне фотографије тужиоца, а који су истакнути наведеним поднеском, засновани су на истоветном чињеничном стању (новинском тексту), као и тужбом истакнути захтев за накнаду нематеријалне штете због повреде угледа и части, из ког разлога је објективно преиначење тужбе правилно оцењено целисходним од стране првостепеног суда, те се жалбом тужених неосновано оспорава одлука садржана у ставу првом изреке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужено привредно друштво је издавач штампаног издања Независних дневних новина “Информер”, а тужени ББ је главни и одговорни уредник наведених новина. Дана године, на насловној страни наведених новина, бр. ..., објављен је наслов: “...”, са наднасловом: “Раскринкана афера Курира” и поднасловом: “У полицији рекао: “Са премијером нисам причао, била је то можда имагинација. АА, који је оптужио ВВ за уцену, изнуду и организовани криминал, у полицији на саслушању демантовао сам себе! Није могао да се сети чак ни годишњег доба у коме се “тајно срео са премијером“”, док је на странама 2. и 3. наведених дневних новина објављен текст под насловом: “...”, са наднасловом: “Раскринкана афера “Курира” којом су хтели да сруше Владу” и са поднасловом: “Веровали или не, АА је на питање да ли се тајно срео са премијером одговорио: “Па не знам, не знам... Не, нисам причао са ВВ... Можда је то била моја имагинација”, у којем се, између осталог, наводи: “АА, ... “Курира” који је премијера ВВ, његовог ГГ, као и главног уредника и директора “Информера” ББ и ДД оптужио за уцене, изнуду и организовани криминал, на саслушању у полицији, у недељу касно увече, признао да је све измислио! Ухваћен у безбројним контрадикторностима и нелогичностима, АА је на крају признао да премијера никада није видео и да са њим није причао.”. У тексту се, такође, наводи да ће АА највероватније бити кривично гоњен, пошто постоји сумња да је лажним оптуживањем озбиљно прекршио закон, под условом да се утврди да је овај ... “Курира” који има дијагнозе ... уопште урачунљив и кривично одговоран, као и да ће газда “Курира”, ЂЂ такође у истрази морати да објасни зашто је свесно злоупотребио исказ ... за покушај изазивања хаоса и рушења Владе Србије. Уз текст су објављене две фотографије тужиоца, уз коментар: “У лажи су кратке ноге: АА”. Тужилац је два пута био хоспитализован у Болници ..., под дијагнозом ..., а такође је и Пре објављивања наведеног текста, тужилац је поднео кривичну пријаву против ДД и ББ за кривична дела принуде из члана 135 КЗ, повреде слободе говора из члана 148 КЗ и подстрекавање на кривично дело злоупотреба поверења из члана 216 КЗ. Поводом тога је у дневном листу “Курир” дана ... године, објављен текст под насловом:

“...”, у коме је тужилац описао догађај у једној земунској кафани коме је присуствовао и тадашњи премијер, указујући на незаконито поступање премијера и његовог брата, туженог ББ и ДД. По том основу против њега је покренут кривични поступак за кривично дело лажно пријављивање из члана 334 став 1 КЗ, које је одложено наредбом Првог основног јавног тужилаштва у Београду Кт.бр. 7614/15, Кео.бр. 263/17 од 7.2.2017. године и наложено је осумњиченом да изврши преузету обавезу, тако што ће се подвргнути ..., отвореног типа, у трајању од најдуже годину дана. Решењем Првог основног јавног тужилаштва у Београду од 11.4.2018. године одбачена је наведена кривична пријава, будући да је осумњичени, овде тужилац, у потпуности извршио обавезу из члана 238 став 1 тачка 5 ЗКП, наложену наведеном наредбом тужилаштва. Према исказу тужиоца, након објављивања предметног текста нико из фамилије није желео да разговара са њим, ни жена, ни деца, осим оца који га је примио у стан и коме је објаснио целу ситуацију. Због тога је остао и без посла у агенцији за поправку рачунара.

Наведено чињенично стање произилази из свих доказа у списима које је првостепени суд правилно оценио применом одредбе члана 8 ЗПП, те су неосновани жалбени наводи парничних странака да је суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка прописану одредбом члана 374 став 1 ЗПП, а у вези одредбе члана 8 истог закона и неосновано се жалбама оспорава оцена изведених доказа.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилно закључио да спорни текст, као и наслови, не садрже неистините информације које су лезионо способне да повреду част и углед тужиоца. Ово из разлога што је повод за објављивање спорног текста била кривична пријава коју је тужилац поднео против ББ и ДД, поводом чега је у дневном листу “Курир” дана ... године објављен текст под насловом: “...”, у коме је тужилац детаљно описао догађај у једној земунској кафани коме је присуствовао и тадашњи премијер, јасно и недвосмислено указујући на незаконито поступање премијера и његовог брата, ББ и ДД. За наведене тврдње против тужиоца је вођен кривични поступак за кривично дело лажно пријављивање који је окончан на напред описани начин.

Из наведених разлога, супротно жалбеним наводима тужиоца, правилно је првостепени суд оценио да је неоснован тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио накнаду нематеријалне штете за претрпљени душевни бол због повреде части и угледа услед објављивања увредљивих, неистинитих и непотпуних информација у предметном новинском тексту, одлучивши као у ставу другом изреке ожалбене пресуде.

Са друге стране, према оцени првостепеног суда, коју као правилну прихвата и другостепени суд, објављивање података о здравственом стању тужиоца, и то тврдњи да је реч о “душевном болеснику”, некоме ко “има дијагнозу тешких психијатријских обољења”, без обзира на истинитост тих тврдњи, није било неопходно, будући да подаци о тужиоцином здравственом стању нису подаци који су у вези са предметним догађајем, без обзира на то што је он својим понашањем привукао пажњу јавности, нити су у контексту објављивања истинитих података да је он повредио претпоставку невисности одређених лица. Како наведене информације по својој природи представљају информације из приватног живота, објављивање истих без пристанка

лица на које се односе упућују на закључак да је реч о забрањеним информацијама, у смислу члана 80 став 4 Закона о јавном информисању и медијима.

Неосновано се жалбом тужених указује на то да је оваквом квалификацијом првостепеног суда повређена одредба члана 82 Закона о јавном информисању и медијима. Иако је у конкретном случају постојао интерес јавности да се упозна са информацијама изнетим у тексту које се односе на јавно изнете оптужбе тужиоца на рачун тадашњег премијера и осталих лица која су са тим у везу доведена, тај интерес јавности у потпуности је могао да се оствари и објављивањем информација које се односе на сам критични догађај, не објављујући, притом, податке који се односе на здравствено стање тужиоца. У смислу наведеног, ББ, као одговорни уредник гласила чији је издавач тужено привредно друштво, поступао је са недовољним степеном пажње, јер је, сагласно својој функцији, морао водити рачуна о томе да текст пре објављивања буде тако формулисан да не повреди право тужиоца на приватност. Како је објављивање наведених тврдњи недозвољено и повређује право на приватност тужиоца проистекло из пропуштања примерене новинарске пажње из члана 9 став 1 Закона о јавном информисању и медијима, правилно је првостепени суд досудио тужиоцу накнаду штете по основу повреде права на приватност због објављивања здравствене дијагнозе, на основу одредаба члана 112, 113, 114 и 115 Закона о јавном информисању и медијима.

Такође, применом цитираних одредаба ЗЈИМ, правилно је првостепени суд усвојио тужбени захтев и у делу којим је тражена накнада нематеријалне штете због повреде права на приватност услед објављивања фотографије тужиоца на насловној страни, као и у оквиру спорног текста. Наиме, на страни 2. ових дневних новина, у оквиру спорног текста од ... године, без претходне сагласности тужиоца, објављена је његова фотографија са приватне забаве, у раскопчаној кошуљи, која је скинута са његовог отвореног Facebook профила. У смислу наведеног, првостепени суд је правилно закључио да је објављивање фотографије у конкретном случају учињено уз повреду права на приватност тужиоца, јер интерес јавности да се упозна са спорном фотографијом не претеже у односу на интерес тужиоца да спорна фотографија из његовог приватног живота остане недоступна јавности, који тужилац има право да штити. На овај закључак није од утицаја чињеница да је реч о фотографији са отвореног Facebook профила тужиоца, на шта се посебно указује жалбом тужених, будући да се фотографија односи на приватни живот тужиоца и по одредби из члана 80 став 4 Закона о јавном информисању и медијима запис тужиочевог лика није смео да буде објављен без његовог пристанка. Стављање слике на отворени профил друштвене мреже се не може сматрати пристанком на неограничено објављивање у било ком циљу или на било који начин. Друштвена мрежа Facebook је намењена размени садржаја између чланова мреже и она у смислу одредбе члана 30 став 3 Закона о јавном информисању и медијима није средство јавног информисања. Циљ објављивања личних записа на друштвеној мрежи је да се по вољи објављивача одређени садржај учини доступним свим или само неким члановима друштвене мреже. Тужилац је својом вољом допустио да слику из његовог приватног живота виде корисници друштвене мреже и то се у смислу одредбе члана 80 став 5 Закона о јавном информисању и медијима не може сматрати пристанком за објављивање на други начин или на другом месту. Слика не приказује догађај на који се односи објављена писана

информација и тужиочев лик није објављен у интересу националне или јавне безбедности, заштите здравља и морала или права и слободе других, не ради се о запису са јавног скупа, те, противно жалбеним наводима тужених, није било услова да се изузетно у смислу члана 82 Закона о јавном информисању и медијима допусти њено објављивање без тужиочевог пристанка.

Одлучујући о висини накнаде штете досуђене тужиоцу на име повреде права на приватност, како по основу објављивања здравствене дијагнозе, као и по основу објављивања приватне фотографије, првостепени суд је правилно применио одредбу члана 200 ЗОО, водећи рачуна о значају повређеног добра и циљу коме та накнада служи, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом. У том смислу, првостепени суд је имао у виду читаност јавног гласила туженог, чињеницу да је цела фамилија тужиоца, па и његова деца, избегавала комуникацију са њим, да је остао без посла, при чему је узео у обзир и чињеницу да подаци о лечењу тужиоца његовој породици нису могли остати непознати, као и да тужилац није користио право на објаву исправке или одговора на информацију, у складу са одредбом члана 117 Закона о јавном информисању и медијима. Из наведених разлога, износи досуђени у ставу трећем и петом изреке ожалбене пресуде, према становишту овог суда представљају правично задовољење тужиоца, па је одлуком као у ставу четвртном и шестом изреке правилно одбијен тужбени захтев у делу до укупно тражених износа и стога су обе жалбе неосноване у односу на одлуку о досуђеним износима накнаде. На досуђене износе тужиоцу је правилно досуђена и затезна камата почев од дана пресуђења до коначне исплате, у смислу члана 277 ЗОО.

Супротно жалбеним наводима тужиоца, правилно је првостепени суд одбио као неоснован тужбени захтев у делу којим је тражено да се обавезе тужени ББ да о свом трошку објави пресуду у штампаном издању Независних дневних новина “Информер”, налазећи да је неоснован захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете због повреде части и угледа, те да не постоји ни интерес за објављивање пресуде у целини на начин како је то тужилац тражио, као и да досуђени износи накнаде штете на име повреде права на приватност представљају довољну сатисфакцију тужиоцу, из ког разлога није неопходно тражено објављивање пресуде.

Како се ни осталим жалбеним наводима парничних странака не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде у делу којим је одлучено о главној ствари, то је на основу члана 390 ЗПП одлучено као у ставу првом изреке ове пресуде.

Међутим, основано се жалбом тужиоца указује да је првостепени суд погрешно применио материјално право приликом доношења одлуке о парничним трошковима. Тужиоцу, који је делимично успео у спору, припада право на накнаду парничних трошкова сразмерно успеху у спору, тј. вредности усвојеног дела тужбеног захтева. Стога тужиоцу, у складу са одредбама члана 153 став 2, члана 154 и члана 163 ЗПП припадају трошкови на име састава тужбе и једног образложеног поднеска у износу од по 6.000,00 динара, на име заступања од стране адвоката на шест одржаних рочишта у износу од по 7.500,00 динара и за приступ адвоката на четири неодржана рочишта у износу од по 4.500,00 динара, као и на име таксе на тужбу и првостепену пресуду у износу од по 5.500,00 динара, а што све укупно износи 86.000,00 динара. Тужиоцу

припада право на исплату затезне камате на досуђени износ трошкова поступка почев од дана наступања услова за извршење првостепене пресуде па до исплате, сходно одредбама члана 277 став 1 и члана 324 ЗОО.

Из изложених разлога, на основу члана 401 тачка 3 ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке ове пресуде.

Одлука као у ставу трећем изреке донета је применом одредбе члана 389 став 1 у вези члана 378 став 3 ЗПП, јер тужилац нема правни интерес да побија првостепену пресуду у делу којим је његов тужбени захтев делимично усвојен, садржаном у ставовима трећем и петом изреке.

Како је тужилац успео са жалбом само у незнатном делу, који се односи на одлуку о парничним трошковима, не припадају му трошкови другостепеног поступка, због чега је одлучено као у ставу четвртом изреке, применом одредбе члана 165 став 1 ЗПП.

**Председник већа-судија
Марина Јакић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић